

JERRY M. BURGER

Jerry M. Burger, Santa Clara Üniversitesi'nde psikoloji profesörüdür. Çok sayıda dergi makalesi yazmış, birçok kitaba katkıda bulunmuş ve 1992 yılında *Kontrol İsteği: Kişilik, Toplumsal ve Klinik Bakış Açıları* adlı kitabı yayımlanmıştır. *Journal of Psychology and Personality and Social Psychology Bulletin* dergilerinin yayın kurulunda çalışmış, *Journal of Personality and Social Psychology* dergisinin “Kişilik Süreçleri ve Bireysel Farklılık” bölümünün yardımcı editörlüğünü yapmıştır. Boş zamanlarını koşarak, okuyarak ve yazarak değerlendirmektedir. Kitapla ilgili görüşlerinizi kendisine bildirmek isterseniz, jburger@scu.edu adresine e-posta gönderebilirsiniz.

İNAN DENİZ ERGU VAN SARIOĞLU

1975'te İzmir'de doğdu. 1997 yılında Boğaziçi Üniversitesi Mütercim Tercümanlık (Çeviribilim) bölümünden mezun oldu. 2002'de Yıldız Teknik Üniversitesi'nde Eğitim Yönetimi ve Denetimi programından yüksek lisans derecesini aldı. Halen Marmara Üniversitesi Eğitim Yönetimi ve Denetimi ana bilim dalında Doktora programına devam ediyor. Doğuş Üniversitesi'nde İngilizce okutmanı olarak çalışıyor.

kaknüs yayınları: 269

psikoloji: 10

isbn: 978-975-256-060-4

yayınçı sertifika no: 11216

1. basım; 2006, istanbul

7. basım; 2020, istanbul

kitabın adı: kişilik

kitabın orjinal adı: *personality*

kitabın yazarı: jerry m. burger

ingilizce asılından çeviren: inan deniz, erguvan sarioğlu

copyright © 2004 by Wadsworth

türkçe yayın hakları: kaknüs yayınları © 2006

yayın yönetmeni: seda darcan çiftçi

akademik danışman: prof. dr. halil ekşi

teknik hazırlık: mustafa sabri saldamlı

kapak düzeni: kaknüs ajans

baskı: alemdar ofset

cilt: çevik matbaacılık

bütün yayın hakları saklıdır.

bu kitap telif sahibinin izni olmaksızın kısmen ya da tamamen yeniden basılamaz,
herhangi bir kayıt sisteminde saklanamaz, hiçbir şekilde elektronik, mekanik,
fotokopi ya da başka türlü bir araçla çoğaltılp iletilemez.

kaknüs yayınları

kızkulesi yayıncılık ve tanıtım hiz.

merkez: mimar sinan mah., selâmi ali efendi cad., no: 33, üsküdar, istanbul

tel: (0 216) 341 08 65 kitap@kaknus.com.tr

dağıtım: çatalçeşme sk., defne han, no: 27/3, cağaloğlu, fatih, istanbul

tel: (0 212) 520 49 27 satis@kaknus.com.tr

www.kaknus.com.tr   /kaknus yayinevi

KİŞİLİK

JERRY M. BURGER

Türkçesi:

İnan Deniz ERGUUVAN SARIOĞLU

İçindekiler

1. Bölüm

<i>Kişilik Nedir?</i>	19
Kişi ve Durum	21
Kişiliği Tanımlamak	22
KİŞİLİK KAVRAMINA ALTI YAKLAŞIM	24
İki Örnek: Saldırırganlık ve Depresyon	26
KİŞİLİK VE KÜLTÜR	32
KİŞİLİK ÇALIŞMALARı: KURAM, UYGULAMA, DEĞERLENDİRME ve ARAŞTıRMA	34
Kuram	35
Uygulama	37
Değerlendirme	38
Araştırma	38
Özet	39

2. Bölüm

<i>KİŞİLİK ARAŞTıRMA YÖNTEMLERİ</i>	41
HİPOTEZ-TEST YAKLAŞIMI	43
Kuramlar ve Hipotezler	44
DENEYSEL DEĞİŞKENLER	47
Yönlendirilmiş ve Yönlendirilmemiş Bağımsız Değişkenler	49
Öngörü ve Sonradan Değerlendirme	53
Doğrulama	54

Vaka İnceleme Yöntemi	55
Vaka İnceleme Yönteminin Sınırlılıkları	56
Vaka İnceleme Yönteminin Üstünlükleri	57
Istatistiksel Veri Analizi.....	58
Istatistiksel Anlamlılık	59
Korelasyon Katsayısı	60
Haberler: Önce Bir şey Söylediyip Sonra Tam Tersini Söylüyorlar	62
Kişilik Değerlendirmesi	63
Güvenirlik	64
Geçerlik.....	66
Özet	69

3. Bölüm

<i>Psikanalitik Yaklaşım: Freud'cu Kuram, Uygulama ve Değerlendirme.....</i>	71
Freud Bilinçaltını Keşfetiyor	72
Sigmund Freud 1856-1939	74
Freud'cu Kişilik Kuramı	77
Topografik Model	77
Yapısal Model	77
Libido ve Thanatos	80
Savunma Mekanizmaları	81
PsikoseksUEL Gelişim Dönemleri	85
Haberler: Bastırılmış Anılar	86
Bilinçaltı Malzemeye Ulaşma	90
Uygulama: Psikanaliz	95
Değerlendirme: Yansıtıcı Testler	98
Yansıtıcı Testlerin Çeşitleri	99
Yansıtıcı Testlerin Değerlendirmesi	102
Freud'cu Kuramın Güçlü Yönleri ve Eleştiri	103
Güçlü Yönleri	104
Eleştiriler.....	105
Özet	107

4. Bölüm

<i>Freud'cu Yaklaşım: İlgili Araştırmalar .....</i>	111
Rüya Yorumu	113
Rüya İçeriğinin Anlamı	114
Rüyaların İşlevi	118
Savunma Mekanizmaları.....	120
Savunma Mekanizmalarını Belirlemek ve Değerlendirmek	121
Gelişim Farklılıklar	124
Bireysel Farklılıklar	126

Mizah	128
Freud'un Mizah Kuramı	129
Freud'un Mizah Kuramı Üzerine Araştırmalar	131
Bulguları Yorumlamak	135
Hipnoz.....	136
Hipnoz Nedir?	137
Hipnoza Yatkınlık	142
Özet	145
5. Bölüm	
Psikanalitik Yaklaşım: Yeni-Freud'cu Kuram, Uygulama ve Değerlendirme	147
Freud'cu Kuramın Sınırlılıkları ve Sorumlulukları.....	149
Alfred Adler, 1870-1937	150
Üstünlük Çabası	152
Kişilik Gelişimde Anne Baba Etkisi	153
Doğum Sırası.....	154
Carl Jung	156
Ortak Bilinçaltı	156
Başlıca Arketipler	157
Ortak Bilinçaltının Kanıtları	159
Carl Gustav Jung, 1875-1961.....	160
Erik Homberger Erikson, 1902-1994	162
Erik Erikson	163
Erikson'un Benlik Kavramı	163
Yaşam Döngüsü İçinde Kişilik Gelişimi	164
Kişiliğinizi Değerlendirin: Kişisel Kimlik Duygusu	168
Karen Horney	171
Nevroz.....	171
Karen Horney, 1885-1952	172
Kadın Psikolojisi	176
Harry Stack Sullivan	176
Kişileştirmeler	177
Harry Stack Sullivan, 1892-1949.....	178
Gelişim Evreleri	179
Erich Fromm.....	182
Erich Fromm, 1900-1980	184
Uygulama: Psikanalitik Kuram ve Din	185
Değerlendirme: Tip Ölçümü	189
Jung'un Psikolojik Tipler Kuramı.....	189
Psikolojik Tipleri Ölçmek: Myers-Briggs Tip Göstergesi	192

Yeni-Freud'cu Kuramların Güçlü Yönleri ve Eleştirileri.....	194
Güçlü Yönleri	194
Eleştiriler.....	195
Özet	196

6. Bölüm

Yeni-Freud'cu Kuramlar: İlgili Araştırmalar	199
Kaygı ve Başa çıkma Stratejileri	200
Kaygıyla Başa çıkmak	202
Başa çıkma Stratejilerinin Türleri	204
Başa çıkma Stratejileri Ne Kadar Etklidir?	206
Psikanalitik Kavramlar ve Saldırınlık	210
Engellenme ve Saldırınlık	214
Saldırınlığın Yer Değitirmesi	216
Katarsis ve Saldırınlık.....	218
Bağlanma Tarzı ve Yetişkin İlişkileri	221
Nesne İlişkileri Kuramı ve Bağlanma Kuramı	222
Yetişkin Bağlanma Tarzları	224
Farklı Modeller ve Ölçümü	226
Bağlanma Tarzı ve Romantik İlişkiler.....	228
Özet	231

7. Bölüm

Ayırıcı Özellik Yaklaşımı: Kuram, Uygulama ve Değerlendirme.....	233
Ayırıcı Özellik Yaklaşımı	235
Ayırıcı Özellik Boyutlarına Göre Kişilik	235
Ayırıcı Özellik Yaklaşımının Nitelikleri	236
Önemli Özellik Kuramcılar	238
Gordon Allport	238
Gordon Allport, 1897-1967	242
Henry Murray	245
Henry Murray, 1893-1988	247
Faktör Analizi ve Kişilik Yapısı Arayışı	248
Raymond B. Cattell, 1905-1998	250
Büyük Beşli	251
Kişiliğinizi Değerlendirin: Öz disiplin	256
Büyük Beşli Modelinin Eleştirisi ve Sınırlılıkları	257
Duruma Karşı Özellik Tartışması	259
Ayırıcı Özellik Yaklaşımının Eleştirisi	260
Kişilik Özelliklerinin Savunması	263

Ayırıcı Özellik Tartışmasının Bugünkü Durumu	267
Uygulama: İş yerinde Büyük Beşli	268
Değerlendirme: Kendini Değerlendirme Anketleri	270
Minnesota Çok Yönlü Kişilik Anketi	271
Kendini Değerlendirme Anketleri ile İlgili Sorunlar	272
Haberler: Atletik Performansı Kestirmek için Kişiliği Kullanmak ..	276
Kişiliğiniz Değerlendirin: Yanıt Eğilimleri	278
Ayırıcı Özellik Yaklaşımının Güçlü Yönleri ve Eleştirişi	280
Güçlü Yönleri	280
Eleştiriler	281
Özet	282

8. Bölüm

Ayırıcı Özellik Yaklaşımı: İlgili Araştırmalar	285
Başarıya Gündelenme	287
Yüksek Başarı Gündelenmesi Özellikleri	288
Başarı Davranışını Kestirme	289
Cinsiyet, Kültür ve Başarı	291
Yükleme ve Hedefler	293
Kişiliğinizi Değerlendirin: Başarı Hedefleri	294
A Tipi – B Tipi Davranış Kalıpları	299
A Tipi Kişilik Değişkeni	301
A Tipi ve Başarı	303
A Tipi ve Sağlık	305
Sosyal Kaygı	309
Sosyal Kaygısı Olan İnsanların Özellikleri	312
Kişiliğinizi Değerlendirin: Sosyal Kaygı	314
Sosyal Kaygıyı Açıklamak	315
Duygular	317
Duygusal Etkilenirlik	318
Duyuş Şiddeti	322
Kişiliğinizi Değerlendirin: Duygusal Dışa vurum	326
Duygusal Dışa vurum	327
İyimserlik ve Kötümserlik	328
Tersliklerle Başa Çıkmak	330
İyimserlik ve Sağlık	332
Savunmacı Kötümserlik	334
Özet	338

9. Bölüm

Biyolojik Yaklaşım: Kuram, Uygulama ve Değerlendirme	341
Hans Eysenck'in Kişilik Kuramı	343

Kişiliğin Yapısı	343
<i>Hans J. Eysenck, 1916-1997</i>	348
Kişiliğin Biyolojik Temeli	349
Mizaç	351
Mizaç ve Kişilik	352
<i>Kişiliğinizi Değerlendirin: Mizaç</i>	354
Çocuklarda Çekingenlik	357
Evrimsel Kişilik Psikolojisi	361
Doğal Ayıklanma ve Psikolojik Mekanizmalar	362
Kaygı ve Toplumsal Dışlanma	364
Uygulama: Çocukların Mizaçları ve Okul	365
Mizaç ve Akademik Performans	368
Uygunluk Modeli	369
Değerlendirme: Beyindeki Elektrik Etkinliği ve Beyin Asimetrisi	371
Beyin Etkinliğini Ölçmek	371
Beyin Asimetrisi	372
Beyin Asimetrisindeki Bireysel Farklılıklar	373
Biyolojik Yaklaşımın Güçlü Yönleri ve Eleştirisi	376
Güçlü Yönleri	376
Eleştiriler	377
Özet	378

10. Bölüm

Biyolojik Yaklaşım: İlgili Araştırmalar	381
Kişilik Özelliklerinin Kalıtımı	383
Haberler: Kalıtım ve Zeka	384
Çevresel Etkileri Kalıtsal Etkilerden Ayırmak	386
Kalıtım Araştırmaları İle İlgili Sorunlar	391
Dışa dönüklük-İçé dönüklük	393
Dışa dönüklüğün Kalıtsallığı	394
Dışa dönüklük ve Tercih Edilen Uyarılma Düzeyi	396
Dışa dönüklük ve Mutluluk	399
Evrimsel Kişilik Kuramı ve Eş Seçimi	401
Erkekler Kadınlarda Ne Arar?	403
Kadınlar Erkeklerde Ne Arar?	407
Sonuçlar ve Sınırlılıklar	409
Özet	412

11. Bölüm

İnsancıl Yaklaşım: Kuram, Uygulama ve Değerlendirme	415
İnsancıl Psikolojinin Kökleri	417

İnsancıl Yaklaşımın Ana Öğeleri	418
Kişisel Sorumluluk	419
Şimdi ve Burada	419
Bireyin Fenomenolojisi	420
Kişisel Gelişim	421
Carl Rogers	422
Carl R. Rogers, 1902-1987	423
Potansiyelini Tam Kullanan İnsan	424
Kaygı ve Savunma	425
Değer Koşulları ve Koşulsuz Olumlu Kabul	427
Abraham Maslow	428
Güdülenme ve Gereksinimler Hiyerarşisi	429
Abraham H. Maslow, 1908-1970	430
Kişiliğinizi Değerlendirin: Kendini Gerçekleştirme	434
Maslow'un Gereksinimler Hiyerarşisiyle İlgili Bazı Yanlış Yorumlamalar	436
Psikolojik Açıdan Sağlıklı İnsanların İncelenmesi	437
En Uygun Deneyim Psikolojisi	440
En Uygun Deneyim	440
Günlük Etkinliklerde En Uygun Deneyim ve Mutluluk	442
Uygulama: Danışanı Merkez Alan Terapi ve İş Doyumu	444
Danışanı Merkez Alan Terapi	445
İş Doyumu ve Gereksinimler Hiyerarşisi	448
Degerlendirme: Q Sıralama Tekniği	449
İnsancıl Yaklaşımın Güçlü Yönleri ve Eleştirisi	454
Güçlü Yönleri	455
Eleştiriler	456
Özet	458

12. Bölüm

İnsancıl Yaklaşım: İlgili Araştırmalar	461
Kendini Açığa Vurmak	463
Kendini Açıga Vurmada Karşılıklılık	466
Arkadaşlar ve Romantik Eşler Arasında Kendini Açığa Vurma	468
Kendini Açığa Vurma Konusunda Erkek ve Kadınların Durumu	470
Sarsıcı Deneyimleri Açığa Vurma	471
Kişiliğinizi Değerlendirin: Açığa Vurma ve Gizleme	472
Haberler: Sir Saklamak	476
Yalnızlık	477
Yalnızlığı Tanımlamak ve Ölçmek	478

Yalnızlığın Nedenleri	480
Kişiliğinizi Değerlendirin: <i>Yalnızlık</i>	484
Öz saygı	486
Öz saygı ve Başarısızlığa Gösterilen Tepki	487
Kendini İyileştirme ve Kendini Koruma Güdüler	492
Öz saygı Kararlılığı	494
Öz saygı ve Kültür	497
Tek Başınalık	500
Tek Başına Geçirilen Zaman	502
Tek Başınalık Tercihinde Bireysel Farklılıklar	505
Özet	507
 13. Bölüm	
Davranışsal/Sosyal Öğrenme Yaklaşımı: Kuram, Uygulama ve Değerlendirme	509
Davranışçılık	510
<i>John B. Watson, 1878-1958</i>	512
<i>B. F. Skinner, 1904-1990</i>	514
Koşullanmanın Temel İlkeleri	516
Klasik Koşullanma	517
Edimsel Koşullanma	518
Sosyal Öğrenme Kuramı	524
Julian Rotter'in Sosyal Öğrenme Kuramı	525
<i>Julian B. Rotter, 1916 –</i>	528
Sosyal/Bilişsel Kuram	530
Karşılıklı Belirlenimcilik	531
Davranış Üzerindeki Bilişsel Etkiler	532
Gözlemleyerek Öğrenme	533
<i>Albert Bandura, 1925 –</i>	534
Uygulama: Davranış Değişimleme ve Öz Yeterlik Terapisi	537
Psikolojik Sorunları Açıklamak	538
Davranış Değişimleme	540
Öz yeterlik	543
Değerlendirme: Davranış Gözleme Yöntemleri	546
Doğrudan Gözlem	547
Kendini Denetleme	549
Başkalarının Gözlemlemesi	550
Davranışsal/Sosyal Öğrenme Yaklaşımının Güçlü Yönleri ve Eleştirisi	551
Güçlü Yönleri	551
<i>Kişiliğinizi Değerlendirin: Hakkını Arama</i>	552
Eleştiriler	554
Özet	556

14. Bölüm

Davranışsal/Sosyal Öğrenme Yaklaşımı: İlgili Araştırmalar	559
Cinsiyet Rol Davranışında Bireysel Farklılıklar	560
Erkeksilik-Kadınsılık	564
Androjeni	564
Cinsiyet Rolü Araştırmaları	565
Saldırganlığın Gözlem Yoluyla Öğrenilmesi	573
Bandura'nın Dört Aşamalı Modeli	574
Haberler: Televizyon Şiddeti	578
Basın Yayında Saldırganlık ve Saldırganlık Davranışı	579
Ögrenilmiş Çaresizlik	584
Çaresiz Olmayı Öğrenmek	585
İnsanlarda Öğrenilmiş Çaresizlik	586
Öğrenilmiş Çaresizliğin Bazı Uygulamaları	588
Kontrol Odağı	592
Kişiliğinizi Değerlendirin: Kontrol Odağı	594
Kontrol Odağı ve İyilik Hali	595
Kontrol Odağı ve Sağlıklı	600
Özet	602

15. Bölüm

Bilişsel Yaklaşım: Kuram, Uygulama ve Değerlendirme	605
George Kelly'nin Kişisel Yapılar Kuramı	607
George Kelly, 1905-1967	608
Kişisel Yapı Sistemleri	611
Psikolojik Sorunlar	613
Bilişsel Kişilik Değişkenleri	614
Şemalar	616
Bilişsel Kendilik Temsilleri	617
Kendilik Şemaları	618
Olası Kendilikler	622
Benlik Farklılığı	625
Uygulama: Bilişsel Psikoterapi	627
Albert Ellis'in Akılçıl Duygusal Terapisi	628
Kendini Eğitme	631
Değerlendirme: Dağarcık Izgara Tekniği	633
Bilişsel Yaklaşımın Güçlü Yönleri ve Eleştirisi	635
Güçlü Yönleri	635
Kişiliğinizi Değerlendirin: Kişisel Yapılar	636
Eleştiriler	638
Özet	639

16. Bölüm

<i>Bilişsel Yaklaşım: İlgili Araştırmalar .....</i>	641
Freud'cu Kavramlar Yeniden Ele Alınıyor: Aktarım ve	
Bastırma	642
Aktarım	643
Bastırma	646
Cinsiyet Tipi ve Cinsiyet Farklılıklar	652
Androjeni Yeniden Ele Alınıyor: Cinsiyet Şeması Kuramı ..	653
Bilişsel Kendilik Temsilleri	656
Kişiliğinizi Değerlendirin: Kendilik Anlayışı	658
Bilişler ve Depresyon	662
Depresif Şemalar	664
Öğrenilmiş Çaresizlik Yeniden Ele Alınıyor: Yükleme	
Modeli ve Açıklama Tarzı	669
Özet	674

17. Bölüm

<i>Bitirirken .....</i>	677
Araç Olarak Kişilik Kuramları	678
Kişilik Kuramı	679
Genel Eğilimler	679
Uzlaşma Belirtileri	682
Kişilik Araştırmaları	685
Başarı	685
İlişkiler	686
İyilik Hali	688
Sağlık	689
Sonuç	690
Özet	690
 Sözlük	693
Kaynakça	703
İsim İndeksi	769
Konu İndeksi	789

Önsöz

 Son zamanlarda Golden Gate Köprüsü'nden her geçişimde bu kitabı düşünür oldum. Köprü San Francisco Körfezi'nin girişinde, 2719 metre uzunluğunda ve kuleleri sudan 341 metre yüksekliktedir. Söylendiğine göre, köprünün meşhur turuncu renk boyasını koruma görevi verilen boyacılar, sonu asla gelmeyecek bir iş vermiştir. Sis, rüzgâr ve deniz, köprüyü her gün yıpratır ve boyacılar işlerini bitirdiklerinde köprüyü yeniden boyama zamanı gelmiş olur. Kapsam olarak çok daha küçük olsa da, bu kitap da benzer şekilde sonu gelmeyecek bir bakım gerektiriyor. Bugün artık kişilik, psikolojinin diğer sahalarına da uzanan, canlı ve sağlıklı bir alan haline gelmiştir. Sonuç olarak, bu alandaki gelişmeleri takip etmek de yıl boyu süren bir uğraşa dönüşmüştür. Ancak, belki de köprü gibi kitabın da temel yapısı aynı kalmaktadır. Kısacası, aşağıda kitapta aynı kalan bölümlerin yanı sıra, yeni eklenen bölümleri de görebilirsiniz.

Yeni Eklenenler

Onceki gözden geçirmelerde olduğu gibi her bölüm, yeni araştırma bulgularını ve alandaki yeni gelişmeleri yansıtacak biçimde güncellenmiştir. Alandaki gelişmeler ayrıca altıncı baskıldığı üç yeni kişilik envanteriyle –Başarı Hedefleri Anketi (8. Bölüm), Stres Açığa Vur-

ma Göstergesi (12. Bölüm) ve İqliki-Bağımlı Kendilik Anlayışı Ölçeği (16. Bölüm)– yansıtılmıştır.

Kitabın bazı kısımlarının, diğerlerine göre daha çok güncellenme gerektirmesi doğaldır. Önceki baskıyı bilenler, birçok yerde büyük değişiklikler olduğunu fark edecktir. 5. Bölüm, Myers-Briggs Göstergesi'nin güvenirliği ve geçerliliğiyle ilgili daha çok analiz içeriyor, ölçekte ilgili gittikçe artan eleştirileri aktarıyor. 6. Bölümde yer alan ve yeni bir araştırma konusu olan "Psikanalitik Kavramlar ve Saldırganlık" önceki baskılarda yer alan pek çok kavramı –engellenme, yer değiştirmeye, katarsis– içeriyor ancak yakın zamanlı araştırma bulgularına daha çok odaklıyor ve orijinal engellenme-saldırganlık hipotezine daha az yer veriyor. 8. Bölümde, başarı hedefleri daha ayrıntılı ele alınıyor, öfke ve düşmanlığı sağlık sorunlarına bağlayan araştırmalar inceleniyor, olumlu ve olumsuz duyuş arasındaki ilişkiye dönük tartışmalar aktarılıyor. Mizaç ve kişilik ilişkisini inceleyen yeni araştırmalar 9. Bölümde, kendini dışa vurma araştırmalarındaki yeni gelişmeler ise 12. Bölümde yer alıyor. Terapistlerin danışanlarıyla kişisel bilgilerini paylaşıp paylaşmaması gerektiği tartışması, sarsıcı deneyimleri açığa vurmanın fiziksel ve psikolojik sağlığı neden olumlu etkilediği gibi konular da yenilikler arasında. 13. Bölüm, davranışçılığa daha az, geleneksel davranışçılık ve bilişsel kişilik yaklaşımları arasındaki köprüye daha çok vurgu yapacak şekilde yeniden yazıldı. Öğrenilmiş çaresizlik araştırmalarındaki yeni gelişmeler, özellikle de nöropsikolojik bulgular 15. Bölümde yeniden ele alındı. 16. Bölüm yeni baştan yazıldı ve eski basımlardan farklı olarak bilişsel kendilik temsillerine daha çok yer verildi, Higgins'in benlik farklılığı kuramından da söz edildi. Bu bölümdeki değerlendirme kısmı, dağarcık testinin ötesindeki dağarcık izgara tekniklerini de içerecek şekilde genişletildi.

Aynı Kalanlar

İlk beş baskının düzenlenişi ve yazılışının arkasında yatan felsefe değişmedi. Bu kitabı, genelde lisans düzeyinde kişilik dersleri veren akademisyenlerin sahip olduğu iki yaklaşımı bir ders kitabında birleştirecek biçimde düzenlemeye çalıştım. Akademisyenlerin çoğu, derslerinde Freud, Jung, Rogers, Skinner ve benzerleri gibi büyük kuramcıl-